

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-01- Nr.

**DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO PASIRAŠYTI LIUBLIANOS–HAGOS KONVENCIJĄ
DĖL TARPTAUTINIO BENDRADARBIAVIMO TIRIANT GENOCIDO NUSIKALTIMĄ,
NUSIKALTIMUS ŽMONIŠKUMUI, KARO NUSIKALTIMUS BEI KITUS
TARPTAUTINIUS NUSIKALTIMUS IR VYKDANT BAUDŽIAMĄJĮ PERSEKIOJIMĄ
UŽ JUOS**

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių rengimo ir sudarymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 1 d. nutarimu Nr. 1179 „Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių rengimo ir sudarymo taisyklių patvirtinimo“, 6 punktu, Teisingumo ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Prezidentą su prašymu suteikti įgaliojimus Ewelina Dobrowolskai“ ir Lietuvos Respublikos Prezidento dekreto „Dėl įgaliojimų suteikimo Ewelina Dobrowolskai“ projektus.

Teikiamų teisės aktų projektų tikslas – suteikti įgaliojimus Lietuvos Respublikos teisingumo ministrei Ewelina Dobrowolskai pasirašyti *Liublianos–Hagos Konvenciją dėl tarptautinio bendradarbiavimo tiriant genocido nusikaltimą, nusikaltimus žmoniškumui, karo nusikaltimus bei kitus tarptautinius nusikaltimus ir vykdant baudžiamąjį persekiojimą už juos* (toliau – Konvencija).

Konvencija siekiama palengvinti ir stiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą tiriant genocido nusikaltimą, nusikaltimus žmoniškumui, karo nusikaltimus bei kitus tarptautinius nusikaltimus ir vykdant baudžiamąjį persekiojimą už juos. Konvencija taikoma Romos Statuto apibrėžtiems nusikaltimams, tačiau valstybės gali pasirinkti Konvenciją taikyti ir kitiems nusikaltimams, nurodytiems Konvencijos prieduose (pvz., agresijos nusikaltimui). Konvencijoje apibrėžta jurisdikcija, sukurtas aiškus teisinės pagalbos teikimo, ekstradicijos ir nuteistųjų perdavimo tolesniam laisvės atėmimo bausmės atlikimui dėl nurodytų nusikaltimų pagrindas. Be to, Konvencijoje yra atskiras skyrius nuketėjusiųjų, liudytojų, ekspertų apsaugai, nukentėjusiųjų teisėms, įskaitant jų teisę į žalos atlyginimą.

2011 m. Argentina, Belgija, Mongolija, Nyderlandai, Senegalas ir Slovėnija pateikė iniciatyvą sudaryti šią tarptautinę sutartį iš esmės argumentuodamos tuo, kad esamas teisinis reguliavimas tarptautinėse sutartyse yra fragmentuotas bei nepakankamas tam, kad pagrindinių tarptautinių nusikaltimų nacionaliniai tyrimai būtų vykdomi sklandžiai. 2013 m. Lietuva oficialiai išreiškė palaikymą tokios tarptautinės sutarties inicijavimui ir tapo viena iš valstybių, palaikančių iniciatyvą (angl. *supporting state*). Konvencija buvo priimta 2023 m. gegužės 15–26 d.

Liublianoje, Slovėnijos Respublikoje vykusioje diplomatinėje konferencijoje, kurioje dalyvavo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės deleguotas Lietuvos atstovas.

Prie Konvencijos gali prisijungti bet kuri valstybė. Valstybės kviečiamos pasirašyti Konvenciją oficialioje jo pasirašymo ceremonijoje 2024 m. vasario 14 d.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad prie teikimo pridedamo Konvencijos vertimo iš anglų kalbos į lietuvių kalbą autentiškumas dar nėra patvirtintas. Teisingumo ministerija 2024 m. sausio 3 d. raštu Nr. (1.13 E) 7R-11 kreipėsi į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliariją prašydama peržiūrėti ir autentifikuoti Konvencijos vertimą į lietuvių kalbą; vertimo peržiūrą planuojama užbaigti artimiausiomis dienomis. Dėl Konvencijos pavadinimo vertimo į lietuvių kalbą su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija preliminariai darbo tvarka buvo sutarta, kad jis bus toks, kaip nurodyta teisės aktų projektuose.

Teisės aktų projektai be pastabų suderinti su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Nacionaline teismų administracija. Į Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos pastabas atsižvelgta rengiant šį teikimą. Generalinė prokuratūra per nustatytą teisės aktų projektų derinimo terminą derinimo išvados nepateikė, darbo tvarka patvirtino, kad pastabų dėl projektų neturės.

Konvencija yra priskirtina ratifikuotinių tarptautinių sutarčių kategorijai, todėl įgaliojimus atlikti veiksmus, susijusius su Konvencijos pasirašymu, suteikia Lietuvos Respublikos Prezidentas Vyriausybės teikimu. Teisės aktų projektai parengti ir teikiami remiantis Konstitucijos 84 straipsnio 2 punktu, 138 straipsnio pirmosios dalies 6 punktu ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 6 straipsnio 1 dalimi.

Konvencijoje nurodyta, kad jau Konvencijos pasirašymo metu valstybės gali pateikti įvairius pareiškimus (pavyzdžiui, dėl Konvencijos taikymo srities, centrinės institucijos, išlygų darymo ir kt.). Pažymėtina, kad Konvencijos pasirašymo stadijoje pareiškimų teikti nenumatoma, visi pareiškimai, kuriuos pagal Konvencijos nuostatas leidžiama pateikti Konvencijos pasirašymo arba ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo metu, bus atlikti vėlesniame Konvencijos sudarymo etape, t. y. ratifikuojant Konvenciją ir deponuojant ratifikavimo dokumentus. Taip pat pažymėtina, kad Konvencijos 91 straipsnyje nurodyta Konvencijos laikino taikymo galimybė pasinaudoti neketinama.

Teisės aktų projektams įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės, taip pat nereikės priimti naujų ar keisti galiojančių teisės aktų. Konvenciją pasirašius ir vėliau ją ratifikavus, reikiamos išlaidos Konvencijai įgyvendinti bus dengiamos iš Konvenciją įgyvendinančioms institucijoms patvirtintų bendrųjų valstybės biudžeto asignavimų. Vėlesniame, Konvencijos ratifikavimo etape svarstytinas ir Konvencijos 85 straipsnio 3 dalies įgyvendinimas¹.

Priėmus teikiamus teisės aktus neigiamų pasekmių nenumatoma.

Teisės aktų projektais nesiūloma perkelti ar įgyvendinti Europos Sąjungos teisės aktų.

Teisės aktų projektai nėra notifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Atsižvelgdami į tai, kad Konvenciją planuojama pasirašyti **2024 m. vasario 14 d.**, maloniai prašome teikiamus teisės aktų projektus svarstyti **artimiausiame** Lietuvos Respublikos Vyriausybės **posėdyje**.

¹ Konvencijos 85 straipsnio 3 dalyje Konvencijos šalys kviečiamos prisidėti prie Nyderlandų Karalystės atliktinos laikinos pagalbos veiklos savanoriškais finansiniais įnašais.

Teisės aktų projektus parengė Teisingumo ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo ir žmogaus teisių politikos grupė (vadovė – Aistė Mikočiūnienė, mob. tel. 8 611 27135, el. paštas aiste.mikociuniene@tm.lt, tiesioginė rengėja – vyresnioji patarėja Indrė Balčiūnienė, mob. tel. 8602 56854, el. paštas indre.balciuniene@tm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos Prezidento dekreto projektas, 1 lapas.
3. Konvencijos tekstas anglų kalba, 64 lapai.
4. Konvencijos neautentifikuotas vertimas į lietuvių kalbą, 65 lapai.
5. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 9 lapai.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė,
pavaduojanti teisingumo ministrę

Monika Navickienė